

УДК 658.5:656.2

**ОБҐРУНТУВАННЯ  
НЕОБХІДНОСТІ РОЗРОБКИ  
НАЦІОНАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ  
ПІДВИЩЕННЯ  
КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ  
ВАГОНОБУДІВНИХ  
ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ**

*Обруч Г.В., аспірант (УкрДУЗТ)*

Активізація процесу створення зони вільної торгівлі з ЄС та вступ України до СОТ, з одного боку, відкрили нові можливості для інтенсивного економічного зростання та вільного виходу вітчизняних виробників на міжнародний ринок, а з іншого – зумовили загострення конкурентної боротьби та, відповідно, неминучість захисту національних інтересів. Враховуючи, необхідність стратегічного вирішення проблем та визначення перспектив подальшого розвитку підприємств, саме підвищення їх конкурентоспроможності повинно розглядатися в якості стратегічної мети діяльності.

Першим кроком до вирішення поставленої задачі на державному рівні стала Концепція загальнодержавної цільової економічної програми розвитку промисловості на період до 2020 року, у якій наголошується, що насамперед необхідна державна програма розвитку промисловості, яка б об'єднала у собі збалансовані організаційно-економічні заходи, спрямовані на формування ефективної структури економіки та подолання її фрагментарності, підвищення рівня інвестиційної та інноваційної діяльності, зростання рівня конкурентоспроможності промислової продукції, захист внутрішнього ринку та нарощування експортного потенціалу країни.

Однак, недоліком вищезгаданої Концепції є неврахування питання розвитку окремих галузей, зокрема вітчизняного машинобудування, що необхідно деталізувати в рамках окремих програмних документів.

У сучасній структурі машинобудівної галузі значну частку займає транспортне машинобудування, яке представлене в основному вагонобудуванням та

автомобілебудуванням. Зараз, вагонобудування, як один із основних перспективних напрямків розвитку транспортного машинобудування, знаходиться вкрай критичному стані, тому необхідність розробки Національної програми підвищення конкурентоспроможності вагонобудівних підприємств (далі – Програма) є обґрунтованою та доцільною.

Підвищення конкурентоспроможності вагонобудівних підприємств, звичайно, є процесом змін, та як будь-який процес, особливо той, який викликає певні протидії, потребує стратегічного підходу до управління. Оскільки зміни стосуються всіх основних складових конкурентоспроможності, то, відповідно, точкою відліку підвищення конкурентоспроможності вагонобудівних підприємств є розробка такої національної програми, яка буде враховувати всі аспекти сприяння цьому процесу та протидії процесам загострення кризових явищ в сфері вагонобудування.

На нашу думку, Програмою підвищення конкурентоспроможності вагонобудівних підприємств слід вважати комплекс цілеспрямованих дій, який передбачає розвиток кожної складової конкурентоспроможності – виробничого, ресурсного, експортного, технологічного, кадрового, інноваційного, транспортного, інвестиційного, інформаційного потенціалів, з визначенням точного часу виконання та проведенням аналізу можливих варіантів розвитку ситуації, а також враховує національні та світові тенденції розвитку як підприємств вагонобудування, так і залізничної галузі, як основного споживача вагонобудівної продукції.

Таким чином, розроблена Програма стане своєрідним шляхом сприяння ефективному розвитку вагонобудівних підприємств, розширенню як внутрішнього споживання вагонобудівної продукції, так й активізації їх експортного потенціалу.